Кафедра теорії, історії та філософії права
Кафедра кримінального права

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Державна політика в сфері національної безпеки: теорія та практика »

Статус дисципліни	вибіркова
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	магістр
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D4 «Публічне управління та адміністрування»
Освітньо-професійна програма	Публічне управління та адміністрування
Форми здобуття вищої освіти	заочна
Мова навчання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічного працівника, який веде дисципліну, науковий ступінь, вчене звання посада профайл викладача	Науково-педагогічний склад кафедри https://www.navs.edu.ua/pro-navs/strukturni-pidrozdili/zagalnoakademichni-kafedri/kafedra-teoriyi-istoriyi-ta-filosofiyi-prava/komanda/naukovo-pedagogichni-pracivniki-kafedri.html
Контактний телефон	вн. 11-**25**
Електронна адреса	k001@navs.edu.ua
Розклад навчальних занять Консультації	Очні: *(відповідно до окремого графіка кафедри)* Онлайн: електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00
Сторінка дистанційного курсу	заочна форма навчання: https://osvita.navs.edu.ua/md/course/view.php?id=438

1. Стислий опис навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Державна політика в сфері національної безпеки: теорія та практика» є набуття здобувачем вищої освіти знань щодо теоретичних та методологічних засад державної політики в сфері національної безпеки, як окремого виду юридичного явища, а також навички та вміння кваліфікації та здійснення захисту національної безпеки.

Тривалість. Вивчення навчальної дисципліни здійснюється в обсязі 120 годин (4 кредита ECTS). Для заочної форми навчання: лекцій – 6 год.; семінарських занять – 12 год.; самостійної роботи – 102 год.

Форми та методи навчання. Очна серія лекцій, семінарських занять, самостійна робота здобувачів, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань. Здобувачі мають змогу отримувати індивідуальні консультації. Під час сесії формат очний. Можливий дистанційний (on-line, Moodle) та змішаний формат проведення лекційних занять, поточного та підсумкового контролю.

В процесі навчання використовуються: словесні, наочні та практичні методи навчання.

Поточний контроль. Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти – це систематична перевірка знань здобувачів, яка проводиться викладачем на поточних заняттях відповідно до розкладу та відповідно до програми, робочої програми, силабусу. Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському та практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу, що вивчається. У процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота здобувача щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль – це контроль навчальних досягнень здобувачів із метою оцінки якості освоєння ними програми навчальної дисципліни, що проводиться у формі заліку. Мета підсумкового контролю – виявити рівень засвоєння навчальної дисципліни в цілому, розуміння навчального матеріалу, взаємозв’язок змісту навчального матеріалу, логіку його засвоєння тощо.

Пререквізити: філософія управління, концептуальні засади формування та реалізації державної політики, регіональне управління та місцеве самоврядування, інформаційні системи та технології в публічному управлінні, публічні фінанси, електронне врядування та електронна демократія, .

Постреквізити: теорія управління та прийняття рішень, стратегічне управління в публічній сфері, європейської та євроатлантичної інтеграції, механізм забезпечення, переддипломна практика.

2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
Для здобувачів вищої освіти ступеня вищої освіти магістр зі спеціальності публічне управління та адміністрування (D4)	
– знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень. (РН-01); – розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проєкти нормативно-правових актів для їх усунення (РН-02); – знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції (РН-03); – розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень (РН-11).	– здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-01); – здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології. (ЗК-05); – здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК-07). – здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери (СК-02); – здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України (СК-06); – здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування. (СК-07); – здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально- економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях. (СК-08); – здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції. (СК-10).

3. Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни:

- відповідати аргументовано;
- здатність зрозуміло формулювати думку;
- здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела;
- здатність самостійно приймати рішення.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі другого (магістерського) ступеня вищої освіти повинні:

знати:

– методологічні підходи до розуміння державної політики, безпеки, національної безпеки;

– знати та розуміти процеси формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки, координації між різними органами при цій діяльності;

– узагальнювати теоретичні та практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, аргументовано їх пояснювати;

– аналізувати та визначати потреби удосконалення державної політики в сфері національної безпеки її захисту;

– визначати нормотворчі та правозастосовні прогалини, помилки у напрямі державної політики у сфері національної безпеки, вживати заходи по їх усуненню та удосконаленню;

вміти:

– давати усні та письмові аргументовані відповіді з питань навчальної дисципліни;

– уміти забезпечувати законність, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків;

– уміти кваліфікувати діяння, що відносяться до захисту сфери національної безпеки;

– використовувати знання та вміння для надання кваліфікованих юридичних висновків й консультацій в у реалізації, захисту національної безпеки;

– здійснювати наукові дослідження у напрямі державної політики у сфері національної безпеки;

– викладати юридичні дисципліни на високому теоретичному й методичному рівнях, впроваджувати інноваційні технології, методи і засоби навчання;

– здійснювати правове виховання.

навички:

– використовувати понятійно-категоріальний апарат при вирішенні правових проблем;

– здійснювати власні наукові дослідження з проблем, що входить до предмету начальної дисципліни;

– застосувати теоретичні знання для високопрофесійного виконання службових обов'язків в процесі реалізації державної політики в сфері національної безпеки та її захисту;

– практично застосовувати набуті знання при підготовці наукових статей та тез;

– формулювати та обґрунтовувати правові висновки, пропозиції, рекомендації.

4. Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем

Тема 1. Державна політика у сфері безпеки: теоретична та правова основа **(4 год.)**	Лекційне (2 год.), семінарське заняття (2 год.)	*Теми творчих завдань:* 1. Національна безпека як об'єкт державної політики України. 2. Співвідношення державної політики, державного управління та державної діяльності у сфері безпеки. 3. Національні інтереси та загрози національній безпеці як орієнтири державної політики. 4. Конституційні засади державної політики у сфері національної безпеки України. 5. Баланс між забезпеченням національної безпеки та захистом прав людини в умовах воєнного стану.
Тема 2. Суб'єкти формування, реалізації та забезпечення державної політики у сфері національної безпеки **(2 год.)**	семінарське (2 год.)	*Теми творчих завдань:* 1. Повноваження Верховної Ради України у сфері національної безпеки та парламентський контроль. 2. Повноваження Президента України у сфері національної безпеки і оборони. 3. Роль Ради національної безпеки і оборони України в координації діяльності органів виконавчої влади. 4. Розподіл повноважень між Кабінетом Міністрів України та центральними органами виконавчої влади у сфері національної безпеки. 5. Взаємодія місцевих державних адміністрацій, військових адміністрацій та органів місцевого самоврядування під час реагування на безпекові загрози.
Тема 3. Стратегічне планування та перспективи розвитку державної політики у сфері національної безпеки **(6 год.)**	Лекційне (2 год.), семінарське (4 год.)	*Теми творчих завдань:* 1. Місце Стратегії національної безпеки України в системі документів стратегічного планування. 2. Виявлення, оцінювання та прогнозування загроз у процесі стратегічного планування. 3. Комплексний огляд сектору безпеки і оборони як основа для визначення потреб і спроможностей. 4. Показники виконання стратегій у сфері національної безпеки та оцінювання їх результативності. 5. Урахування підходів ЄС і НАТО під час розвитку стратегічного планування

		у сфері національної безпеки України..
Тема 4. Злочини проти основ національної безпеки **(4 год.)**	Лекційне (2 год.), семінарське (2 год.)	*Теми творчих завдань:* 1. Розмежування державної зради та шпигунства за суб'єктом і характером діяння. 2. Кваліфікація колабораційної діяльності та її відмежування від пособництва державі-агресору. 3. Кваліфікація посягань на територіальну цілісність і недоторканність України та фінансування таких діянь. 4. Диверсія та її відмежування від умисного знищення або пошкодження майна. 5. Публічні заклики до насильницької зміни конституційного ладу або захоплення державної влади та проблеми їх кваліфікації.
Тема 5. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку **(2 год.)**	семінарське (2 год.)	*Теми творчих завдань:* 1. Пропаганда війни та її відмежування від виправдовування збройної агресії Російської Федерації проти України. 2. Злочин агресії та проблеми визначення кола осіб, які можуть нести за нього кримінальну відповідальність. 3. Кваліфікація воєнних злочинів проти цивільного населення та військовополонених. 4. Розмежування геноциду і злочинів проти людяності за ознаками складу кримінального правопорушення. 5. Значення Римського статуту для кваліфікації міжнародних злочинів і співпраці України з Міжнародним кримінальним судом.

5. Основні інформаційні джерела

1. Державна політика у сфері національної безпеки: правовий аспект [Текст] : монографія. – Київ : 7БЦ, 2025. – 208 с. Про національну безпеку України: Закон України від 21 черв. 2018 р. № 2469-VIII . URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19

2. Конституція України від 28.06.1996 р. Відомості Верховної Ради (ВВР). 1996. № 30. Ст. 141.

3. Про державну службу: Закон України від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19

4. Про інформацію: Закон України від 2 жовт. 1992 р. № 2657-XII. *Офіційний сайт Верховної Ради України.* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12/ed20170101#n21

5. Про Національну поліцію: Закон України від 2 лип. 2015 р. № 580-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19

6. Про оборону України: Закон України від 6 груд. 1991 р. № 1932-XII *Відомості Верховної Ради України (ВВР).* 1992. № 9. Ст. 106. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12.

7. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 5 берез. 1998 р. № 183/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України (ВВР).* 1998. № 35. Ст. 237. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-вр

8. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23 груд. 1997 р. № 776/97-ВР *Відомості Верховної Ради України (ВВР).* 1998. № 20. Ст. 99. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80

9. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 берез. 2011 р. № 3166-VI URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17

6. Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

– пакет програмних продуктів Microsoft Office, а саме: Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint та ін.;

– мультимедійний проєктор, комп'ютер /ноутбук/планшет, інтерактивні дошки.

Для забезпечення можливості організації дистанційного навчання може використовуватися платформа Zoom, Moodle «Мудл», соціальні мережі.

7. Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання. Виконання усіх завдань, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни, здійснюється, як правило, до початку підсумкового контролю - заліку. Консультативну допомогу щодо відпрацювання пропусків навчальних занять, виконання творчих завдань тощо здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри, які безпосередньо проводять заняття (за затвердженим графіком проведення консультацій) або звернувшись із письмовим запитом на електронну пошту за адресою: k001@navs.edu.ua

Пропущені заняття та незадовільні оцінки відпрацьовуються згідно графіку консультацій науково-педагогічних працівників кафедри.

Відпрацювання всіх інших «незадовільних» оцінок та/або пропущених навчальних занять не є обов'язковим.

Політика щодо академічної доброчесності. Під час виконання навчального навантаження не допустимо порушення академічної доброчесності. Заходи реагування на порушення академічної доброчесності здійснюються відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 4742-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text. Нормативні засади академічної доброчесності у Національній академії внутрішніх справ розміщені у відповідних документах за посиланням URL : https://www.navs.edu.ua/osvitnij-proces/akademichna-dobrochesnist/

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин навчання може відбуватись у змішаному форматі (робота в аудиторіях з викладачем, робота дистанційно). На лекціях у формі активної бесіди з елементами дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. Вимогою є ведення здобувачем вищої освіти конспекту, в якому відображається лекційний матеріал, інший навчальний матеріал для підготовки до семінарських занять. На семінарських заняттях теоретичні знання, отримані здобувачами ступеня вищої освіти під час лекцій, обговорюються більш детально у формі міні-дискусій, опитування, заслуховування та аналізу тематичних доповідей, а також шляхом розв'язування практичних задач чи завдань.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання. Спрямована на виконання поставленої мети та завдань. Вона ґрунтується на принципах взаємоповаги, доброзичливості, академічній доброчесності, відповідальності, комунікації для формування фахових компетентностей та духовного збагачення, інтелектуального розвитку, формування світоглядно-методологічної парадигми, здійснення філософського осмислення актуальних проблем сучасності, усвідомлення свого місця і ролі у суспільстві, визначення ціннісних орієнтирів особистої та соціальної активності громадянина, розуміння проблеми людського буття і насамперед питання, сутність людини, як їй жити, на що орієнтуватися в нових умовах.

8. Оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	**Залік**	
	Оцінка ECTS	*Оцінка за національною шкалою*
90–100	A	зараховано
82–89	B	зараховано
75–81	C	зараховано

64–74	D	зараховано
60–63	E	зараховано
0–59	F	не зараховано

Розробники:

Професор кафедри кримінального права **Ольга КРИШЕВИЧ**

Професор кафедри теорії, історії та філософії права **Денис ТИХОМИРОВ**

Силабус схвалено на засіданні кафедри теорії, історії та філософії права Національної академії внутрішніх справ, протокол від 16.07.2026 № 22.

Завідувач кафедри теорії, історії та філософії права **Юрій КРИВИЦЬКИЙ**

Силабус схвалено на засіданні кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ, протокол від 06.08.2026 року № 26

Завідувач кафедри кримінального права **Ірина ТКАЧЕНКО**